

letih ne bo nove (niti prenovljene) ES. Tudi elektronska ne bo nič drugačna; pod takšnim uredništvom zagotovo ne! Zato je edini izhod, da se za to najbolj sporno obdobje pripravi nov geslovnik in napišejo nova gesla, da se to razglasi kot dopolnilo k obstoječi ES (in ne kot nekakšna »alternativa«). Kar so nekateri zakuhali, to bo moral zdaj nekdo popravljati.

O revolucionarnem terorju ni v ES prav nič. Le kako lahko nekaj, kar je v svoji pojavnosti obliki, predvsem pa zaradi neizmernih posledic največji dogodek v novejši slovenski zgodovini, v nacionalni enciklopediji preprosto manjka!? Gesla v sedanjosti ES so napisana na naslednji način: datum in organizacijska struktura – in nič več. Le okostje brez mesa in življenjskih sokov. Predvsem pa brez opisa delovanja tega »organizma«. Samo »negibne gole kosti«.

Brenka pa zanima samo to, kako bi nekoga, ki mu je podžgal ogledalo, čim bolj zabil.

Ivo Žajdela, Ljubljana

Praznovanje genocida

Navadno ne polemiziram v časopisih in revijah, toda vsebina članka Iva Žajdele "Praznovanje genocida" je polna poenostavljanja, neresnic, omalovaževanja, opravičevanja zločinov okupatorja, genocida, terorizma okupatorja in kolaboracije nad našim prebivalstvom v času druge svetovne vojne. Prav tako je nesprejemljivo ocenjevanje naših volivcev – občanov in občinskega sveta Metlika kakor tudi ocenjevanje znanja in opredelitev, kaj je za njega dobro in kaj slabo.

Pisca sicer ne poznam, iz članka pa je razvidno, da tudi on ne pozna metliške občine, njene zgodovine in njenih ljudi. Mogoče pa to ni zraslo na njegovem zelniku, ampak je imel samo slabe svetovalce. Zato naj za vse, ki so sodelovali s piscem, velja znano opravičilo: O, Bog, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo (pišejo).

Neresnična je trditev, da so Italijani požgali Radovico, ker so partizani požgali župnišče in šolo. Radovica kot vas sploh ni bila požgana, požganih je bilo pet domačij, s katerih so odšli domačini v partizane. Torej prejšnja trditev pisca ne drži. Ko

priporoča metliškim svetnikom, kateri dogodki naj bi bili primerni za metliški občinski praznik, tudi datum, kdaj je Metlika postala mesto, ne drži. Neresnična in smešna je trditev, da je delovanje partizanov povod in opravičilo Italijanom za odvažanje domačinov v razna koncentracijska taborišča.

Iz znanih razlogov je sestavo Legije smrti in suhorske italijansko-okupatorske in kolaboracijske postojanke samo obrobno omenil, češ da ni dovolj ustrezne literature in prostora v reviji. Veliki večini je namreč znano, kdo je ustanovil Legijo smrti, kakšen je bil njen cilj in program, koliko je imela leta 1942 bataljonov, čet, vojakov, kako je bila razporejena po Sloveniji, kdo je bil poveljnik in kdo so bili poveljniki bataljonov. V postojanki na Suhorju je bil del III. bataljona. Ponosno pa povem, da v postojanki na Suhorju ni bilo nobene ga Belokranjca, zato ne drži trditev pisca, da so se domačini skrivali pred partizani. Menim, da je tudi ta podatek lahko pomemben za pisca.

Tudi sam nimam prostora, da bi pisal o znanih zločinih, ki so jih izvajali pripadniki tako imenovanega Štajerskega bataljona in Legije smrti po Gorjancih, preoblečeni v partizanska oblačila. Na Suhorju v postojanko so prišli od drugod in iz drugih krajev z edino nalogo, da z najbolj krutimi dejanji pokorijo prebivalce, željne svobode in miru. Toda te načrte so jim preprečili slovenski in hrvaški partizani ob vsestranski podpori domačega prebivalstva.

Sprašujem, kaj je zločin. Ali uničiti sovražno postojanko in pregnati sovražnika ali organizirati lastnemu narodu sovražno enoto, nagovarjati in prisiljevati neuke ljudi, da se vključijo vanjo, sodelovati z akupatorjem in mu priseči zvestobo, izvajati njegov program in genocid celotnega slovenskega življa kot nacije in ob koncu vojne te ljudi pustiti kruti usodi? Organizatorji in krivci pa so pravočasno odšli v tujino. S takšnimi članki ni mogoče opravičiti krutosti in sovražnega delovanja kolaboracije, z njimi pa se znova odpira žalost in sovraštvo med ljudmi.

Dalje pisec našteva, kako so partizani požigali šole, župnišča in grado-

ve. Res se je rušilo vse, kar je lahko služilo okupatorju, predvsem proge in mostovi za preprečevanje premikov in onemogočanje sovražnika, večkrat tudi na zaprosila zaveznikov, za kar so nam pošiljali potrebno razstrelivo.

Za naštevane imen občanov, ki so jih ubili partizani, pa je pisec našel dovolj prostora. Tudi sam bi o tem lahko razpravljal, vendar ne želim odpirati že kolikor toliko zaceljenih ran. O mrtvih vse najlepše. Čudim pa se, da kot tak pravičnik ne reče nobene o pobitih na nasprotni strani. Vprašal bi ga le za vaščana Bojanje vasi, pisal se je CENTA, kdo ga je ubil in na kakšen način, in to leta 1942, še preden so Italijani požgali Bojanjo vas. Lahko bi naštel za knjižico imen, ki sta jih ubila sovražnik in kolaboracija. Kolikor se pisec želi seznaniti s tem, kdo je ubil CENTO, naj poizve pri tistih v tujini, ki nam jih priporoča, naj si pri njih izpopolnimo znanje.

Avtorju članka sporočam, naj ga ne skrbi preveč za usodo naših občanov in njihovih izvoljenih svetnikov in za njihovo nepoučenost. Metličani dobro vemo, kdaj je Metlika dobila mestne pravice, prvo čitalnico, hranilnico, gasilsko društvo, kateri so njeni pomembni ljudje in še marsikaj, česar avtor članka ne ve. Ponosni smo, kako smo s pridnimi rokami dosegli dokaj visoko vsestransko ekonomsko, kulturno in socialno raven. Znali smo se upreti v povojni državi Jugoslaviji oziroma Sloveniji, ko nam je kdo delal krivico. Uspelo se nam je upreti najvišjim slovenskim organom, ko je šlo za odpravo metliške občine. To delamo tudi sedaj in bomo neizprosni tudi v prihodnje. Prav bi bilo, da s tem računata tudi pisec.

Občinskemu svetu čestitam za modro odločitev o določitvi datuma občinskega praznika in verjamem, da tako meni večina občanov. Avtorju članka "Praznovanje genocida" pa bom naredil uslugo in se potrudil, da bodo misli, napisane v njem, prišle v čim več naših družin.

Vam, občani Metlike, pa čestitam in se še enkrat zahvaljujem za trud, vložen v razne gospodarske pridobitve, ki smo jih proslavljali ob praznovanju preteklih občinskih praznikov. Bodite ponosni na svojo zgodovino.

Franc Vrvišar, Gradac